

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ БІОЛОГІЧНИЙ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан біологічного факультету

Л.О. Омелянчик
(ініціали та прізвище)

« 30 » 12 2024

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕХАНІЗАЦІЯ ЛІСОГОСПОДАРСЬКИХ РОБІТ

(назва навчальної дисципліни)

підготовки бакалаврів

(назва освітнього ступеня)

денної та заочної форми здобуття освіти

освітньо-професійна програма Мисливське господарство та рослинні ресурси
(назва)

спеціальності 205 Лісове господарство

(шифр, назва спеціальності)

галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство

(шифр і назва)

ВИКЛАДАЧ: Дубова О.В., к.б.н., доц., доцент кафедри генетики та рослинних ресурсів

(ПІБ, науковий ступінь, вчене звання, посада)

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри генетики та
рослинних ресурсів

Протокол № 5
від « 27 » 12 2024 р.
Завідувач кафедри генетики та
рослинних ресурсів

[Signature]
(підпис)

І.О. Полякова
(ініціали, прізвище)

Погоджено
Гарант освітньо-професійної
програми

[Signature]
(підпис)

В.І. Домніч
(ініціали, прізвище)

2024 рік

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ МЕХАНІЗАЦІЯ ЛІСОГОСПОДАРСЬКИХ РОБІТ

Викладач: к.б.н., доц. Дубова Олена Віленівна
Кафедра: кафедра генетики та рослинних ресурсів
Е-mail: edubova17@gmail.com
Телефон: +380964190725 (Viber)
Інші засоби зв'язку:

1. **Telegram** Dubova Olena +380964190725
2. Особисті повідомлення в системі Moodle

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання навчальної дисципліни «Механізація лісогосподарських робіт» є формування у здобувачів освіти знань про види, машини і обладнання механізації лісогосподарських робіт, загальні питання їх експлуатації для ефективного і раціонального використання в конкурентних умовах роботи та вироблення умінь з комплектування машиннотракторних агрегатів, складання технологічних карт для виконання механізованих лісогосподарських робіт.

Основними **завданнями** викладання дисципліни «Механізація лісогосподарських робіт» є: сформувані у здобувачів освіти систему знань про будову лісогосподарських машин і знарядь та їх основні технічно-економічні показники; виробити уміння щодо аналізу основних напрямів механізації лісогосподарських робіт; сформувані практичні навички підбору агрегатів для виконання окремих заходів, їх технологічної налагодки та експлуатації.

У разі успішного завершення курсу здобувач вищої освіти зможе:

- комплектувати машинно-тракторні агрегати для виконання конкретної технічної операції;
- складати розрахунково-технологічні карти для виконання механізованих лісогосподарських робіт;
- комплектувати машинно-тракторний парк оптимальним складом;
- розраховувати потребу в паливо-мастильних матеріалах для виконання обсягу механізованих робіт; - забезпечувати виконання правил охорони праці при лісогосподарських роботах.

ПАСПОРТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти
Статус дисципліни	Обов'язкова
Семестр	4-й
Кількість кредитів ECTS	4
Кількість годин	120
Лекційні заняття	26 год.
Лабораторні заняття	26 год.
Самостійна робота	68 год.
Консультації	Консультації відбуваються у кількох форматах: очні консультації (offline/Face-to Face): III корпус ЗНУ ауд. 205; online за допомогою платформ Zoom, Google Meet, за необхідністю та попередніми домовленостями через електронну пошту викладача, дистанційно у, <i>Telegram, Viber</i> – на запити відповіді у робочий час з 8-00 до 17-00 з понеділка по суботу
Вид підсумкового семестрового контролю:	екзамен
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=6359

3. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

КОМПЕТЕНТНОСТІ/ результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
<p>ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі лісового і мисливського господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів лісівничої науки і характеризується комплексністю та відповідністю природних зональних умов</p> <p>ЗК-6 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p>	<p>Лекції, перегорнути лекції, лекції-дискусії, лабораторних роботи та досліди, науково-пошукові роботи здобувачів, віртуальні симуляції, проблемне навчання</p>	<p>Поточні та підсумкове тестування в системі Moodle, оформлення протоколів лабораторних занять, виконання креативних завдань, усне опитування (без оцінювання у балах) під час проведення лабораторних занять</p>

<p>ЗК-7 Знання та розуміння предметної області та розуміння професії. ЗК-8 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК-9 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК-10 Прагнення до збереження навколишнього середовища. ЗК-11 Навички здійснення безпечної діяльності ЗК13. Набуття навичок та формування суджень з наукових, соціальних та інших проблем.</p>		
<p>Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p>		
<p>СК-2 Здатність проводити лісівничі вимірювання та дослідження СК-4 Здатність аналізувати стан дерев, лісостанів, особливості їх росту і розвитку на основі вивчення дослідних даних, літературних джерел та нормативно-довідкових матеріалів СК-11 Здатність планувати й реалізовувати ефективні заходи з організації господарства, підвищення продуктивності насаджень та їх біологічної стійкості, ощадливого, на екологічних засадах, використання лісових ресурсів. СК-12 Екологічні мислення і свідомість, ставлення до природи як унікальної цінності, що забезпечує умови проживання людства, особиста відповідальність за стан довкілля на місцевому регіональному, національному і глобальному рівнях. СК-17 Здатність застосовувати професійнопрофільні знання та практичні навички задля вирощування посадкового матеріалу декоративних рослин, створення і експлуатації об'єктів ландшафтного дизайну, оцінки й аналізу стану рослинних ресурсів</p>	<p>Лекції Дослідницький Бесіда Самостійна робота</p>	<p>Тестування на занятті Тестування на платформі Moodle Виконання та захист лабораторної роботи Контрольна робота <i>Підсумкові контрольні заходи:</i> Індивідуальне практичне завдання Екзамен</p>

<p>ПРН 4 Володіти базовими гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення лісового господарства</p> <p>ПРН 9 Застосовувати лісівничі загальновідомі методи збору дослідного матеріалу та його статистичного опрацювання.</p> <p>ПРН 11 Оцінювати значимість отриманих результатів досліджень дерев, деревостанів, насаджень, лісових масивів і стану довкілля, стану мисливських тварин та їх кормової бази і робити аргументовані висновки.</p> <p>ПРН 14 Виконувати чітко та якісно професійні завдання, удосконалювати технологію їх виконання та навчати інших.</p> <p>ПРН 17 Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми при вивченні рослинних ресурсів, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки.</p> <p>ПРН 18 Здійснювати професійні взаємодії та взаємозв'язки з працівниками лісового та мисливського господарств та фахівцями природоохоронних установ та організацій.</p> <p>ПРН 19 Знання наукових досягнень, сучасних тенденції розвитку, особливостей організації, ведення та перспективи розвитку лісової, мисливської і ботанічної галузі; принципів, методів, правових та соціальних засад сталого природокористування.</p>		
---	--	--

Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Машини для підготування технологічної поверхні та обробітку ґрунту.

Сучасний стан і перспективи розвитку механізації робіт у лісовому господарстві. Зміст і порядок вивчення курсу.

Машини для розчистки і планування технологічної поверхні. Кущорізи, їх класифікація та загальна будова. Корчувальні машини, їх класифікація і загальна будова. Машини і знаряддя для рубок догляду в молодняках. Види доглядів. Загальна будова машин і механізмів для рубок догляду, їх призначення і умови застосування. Огляд конструкцій.

Машини для виконання земляних (меліоративних і дорожніх) робіт. Робочі органи землерийних машин і їх взаємодія з ґрунтом. Класифікація машин і обладнання для розробки ґрунтів. Робоче, силове і ходове обладнання, механізми регулювання.

Змістовий модуль 2. Машини і механізми для обробітку ґрунту у лісовому господарстві.

Класифікація ґрунтообробних машин. Засоби для первинного обробітку ґрунту, їх класифікація та загальна будова. Сили, які діють на плуг в процесі роботи.

Завдання додаткового суцільного і міжрядного обробітку ґрунту. Борони, їх класифікація, загальна будова і параметри робочих органів. Культиватори, загальна будова і порядок підготовки до роботи. Полольні і розпушувальні робочі органи культиваторів та їх параметри. Призначення, класифікація і загальна будова фрез, принцип дії робочих органів. Процес фрезерування. Ямокопачі для підготовки садильних ям під крупномірний садильний матеріал. Класифікація, будова робочих органів та принцип дії ямокопачів.

Змістовий модуль 3. Машини для внесення добрив, сівби та садіння.

Машини для збору і обробки насіння. Технологічний процес збору, обробки і сортування насіння. Підйомні пристрої та механізми для збору насіння із дерев і чагарників. Механізми та інструменти для зняття плодів і шишок. Вібраційні установки, їх будова і принцип роботи. Вилучення насіння із шишок. Типи шишкосушарок. Обезкрилювання насіння, типи обезкрилювачів, їх будова і принцип роботи. Способи сортування і очистки насіння.

Машини для внесення органо-мінеральних добрив. Класифікація машин для внесення добрив. Машини для поверхневого внесення органічних і мінеральних добрив, їх будова і робочі частини. Машини для внесення рідинних добрив в ґрунт, їх будова і робочі частини. Підживлювачі, пристрої до машин і знарядь. Транспортувальники-навантажувачі мінеральних добрив. Огляд конструкцій машин цієї групи, їх основні технічні дані.

Посівні машини та лісосадильні машини. Способи сівби. Класифікація сівалок за їх призначенням та конструктивними ознаками. Робочі органи сівалок: висівні апарати, насіннепроводи, сошники-загортачі. Підйомно-встановлювальні та передавальні механізми. Службові частини сівалок: маркер та слідпоказчик. Огляд конструкцій сівалок. Технологія

лісосадильних робіт. Класифікація лісосадильних машин. Робочі органи машин: сошники, садильні апарати, загортачі. Автоматичні пристрої подачі сіянців. Машини для посадки сіянців із закритою кореневою системою та пересадки дерев з грудкою землі.

Змістовий модуль 4. Машини для догляда за насадженнями.

Дошувальні установки і машини. Способи штучного зволоження ґунту. Агротехнічні вимоги поливу. Класифікація дошувальних установок і машин. Основні елементи дошувальних машин: всмоктувальні трубопроводи, насоси, дошувальні апарати, поворотні механізми, технічні дані.

Машини для хімічного захисту насаджень від шкідників та хвороб. Методи боротьби із шкідниками і хворобами. Класифікація машин для хімічного захисту лісу. Обприскувачі, їх призначення, будова, принцип дії. Огляд сучасних конструкцій обприскувачів. Обпилювачі, їх призначення, будова, принцип дії. Огляд конструкцій обпилювачів. Аерозольні генератори, їх призначення, будова та принцип дії. Огляд конструкцій аерозольних генераторів та їх основні технічні характеристики. Фумігатори. Протравлювачі насіння. Розкидачі отруйних принад. Машини і апарати для боротьби із бур'янами.

Машини та апарати для боротьби з лісовими пожежами. Види пожеж у лісових умовах і методи їх тушіння: ґунтовий, водний, хімічний, Заходи з профілактики лісових пожеж. Технічні засоби для виявлення пожеж у лісі. Класифікація машин для гасіння лісових пожеж. Плуги, канавокопачі, фрезерні смугопрокладачі та ґрунтомети. Пожежні насоси і мотопомпи. Пожежні автомобілі та лісопожежні агрегати, ранцеві вогнегасники. Пожежне обладнання на літаках і вертольотах.

Змістовий модуль 5. Експлуатація машинних агрегатів в лісовому господарстві.

Тягово-експлуатаційні розрахунки. Баланс потужності трактора. Тяговий опір основних лісогосподарських машин і знарядь. Прилади для визначення тягових показників тракторів та тягового опору машин та знарядь: роботоміри, витратоміри палива, динамометри, динамографи, робото міри. Загальні принципи комплектування машинно-тракторних агрегатів. Коефіцієнт використання тягового зусилля трактора. Розрахунок продуктивності машинно-тракторних агрегатів. Основні показники використання тракторного парку у лісовому господарстві.

Змістовий модуль 6. Технологія механізованих лісогосподарських робіт.

Поняття про технологію виробничих процесів. Організація та проведення механізованих лісогосподарських робіт. Розрахунково-технологічні карти на лісокультурні та лісогосподарські роботи. Комплектування і розрахунок складу машинно-тракторного парку на виробничому об'єкті.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття/роботи	Назва теми	Кількість годин		Згідно за розкладом
		д. ф	з. ф	
Лекція 1	Машини для підготування технологічної поверхні та обробітку ґрунту	2	1	Тиждень 1
Лекція 2	Машини і механізми для обробітку ґрунту у лісовому господарстві	2		Тиждень 2
Лекція 3	Машини для внесення органо-мінеральних добрив	2		Тиждень 3
Лекція 4	Машини та механізми для збору та обробки лісового насіння	2	1	Тиждень 4
Лекція 5	Шишкосушарки. Машини та механізми для отримання насіння	2		Тиждень 5
Лекція 6	Машини для висіву насіння	2	1	Тиждень 6
Лекція 7	Лісосадильні машини та механізми	2		Тиждень 7
Лекція 8	Машини для утворення захисних насаджень	2	1	Тиждень 8
Лекція 9	Машини і апарати для захисту лісу від шкідників та хвороб лісу	2		Тиждень 9
Лекція 10	Машини і механізми для формування крон	2	1	Тиждень 10
Лекція 11	Машини і апарати для боротьби з лісовими пожежами	2		Тиждень 11
Лекція 12	Умови експлуатації машин в лісовому господарстві	2	1	Тиждень 12
Лекція 13	Технологія механізованих лісгосподарських робіт	2		Тиждень 13
Лабораторне заняття 1	Вивчення схем пристрою машин для планування і розчищення технологічних поверхонь.	2	1	Тиждень 1
Лабораторне заняття 2	Вивчення будови і роботи машин для обробки ґрунту.	2		Тиждень 2

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАЗВА ФАКУЛЬТЕТУ
Силабус навчальної дисципліни

Лабораторне заняття 3	Машини і знаряддя для додаткової обробки ґрунту.	2		Тиждень 3
Лабораторне заняття 4	Вивчення схем та принцип роботи машин для внесення органіко-мінеральних добрив.	2	2	Тиждень 4
Лабораторне заняття 5	Машини і знаряддя для обробки шишок і насіння. Машина: МОС-1 - машина для очищення насіння.	2		Тиждень 5
Лабораторне заняття 6	Вивчення будови і принцип роботи шишкосушарок.	2		Тиждень 6
Лабораторне заняття 7	Вивчення будови і принцип роботи машин для висіву насіння.	2	1	Тиждень 7
Лабораторне заняття 8	Вивчення схем пристрою лісосадильних машин і механізмів. Машина: МЛУ -1- машина лісосадильна універсальна, однорядна.	2	-	Тиждень 8
Лабораторне заняття 9	Вивчення схем пристрою лісосадильних машин. Машини: СЛ-2, ЛМД-1 та ПЛА-1.	2	1	Тиждень 9
Лабораторне заняття 10	Вивчення машин і знарядь для викопування і пересадження посадкового матеріалу: ВМ-1,25; „Кріт-2”; МВД.	2		Тиждень 10
Лабораторне заняття 11	Вивчення схем пристрою машин і апаратів для хімічного захисту лісу від шкідників і хвороб. Машина: ОН-400-3 – оприскувач навісний.	2	1	Тиждень 11
Лабораторне заняття 12	Вивчення схем пристрою машин і апаратів для хімічного захисту лісу від шкідників і хвороб.	2	-	Тиждень 12
Лабораторне заняття 13	Вивчення схем пристрою машин і механізмів для формування крон.	2		Тиждень 13

5. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття/роботи	Вид контрольного заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів
1	2	3	4	5
Поточний контроль				
Протокол лабораторного заняття	Перевірка протоколу лабораторних занять	Методичні рекомендації до виконання та оформлення завдань лабораторного заняття розміщено в системі електронного навчання ЗНУ.	Протокол лабораторного заняття оцінюється за 4-ти бальною шкалою: 1 бал – самостійне виконання роботи в лабораторії, вчасне її оформлення; наявність незначних помилок, або невчасна здача протоколу роботи. Протоколи здаються кожні 2 тижні після проходження лабораторного заняття до наступного заняття.	14×3 = 39
Поточне тестування	Тести на платформі Moodle.	10 питань щодо визначення об'єктів чи визначення частини об'єкту.	Тести оцінюються в 1 бал. Тестування проводиться двічі на 7 та 14 тижнях	12+9=21
Усього поточний контроль				60
Підсумковий контроль				
Екзамен	Індивідуальне дослідницьке завдання	Індивідуальне дослідницьке завдання оцінюється у 20 балів максимум (завдання оформлюється у вигляді есе та презентації). Індивідуальне самостійне завдання повинно бути надано на перевірку викладачів щонайменше за 2 тижні до початку залікового тижня навчального семестру.	Обсяг роботи не менш ніж 10 слайдів. Перелік посилань та ілюстративний матеріал є обов'язковими. Оцінюється за 5-ти бальною шкалою: 5 балів – самостійне виконання роботи, вчасна здача роботи, матеріал подано у повному обсязі, без помилок; 4 бали – самостійне виконання роботи, вчасна здача роботи, матеріал подано у достатньому обсязі, без помилок, 3 бали – самостійне виконання роботи, невчасна здача роботи, матеріал подано у повному обсязі, без помилок; 2 бали - самостійне виконання роботи, невчасна здача роботи, матеріал подано у достатньому обсязі або наявні помилки чи неточності, 1 бал – самостійне виконання роботи, часткове оформлення роботи, невчасна здача роботи, наявність помилок. Оформлені роботи надсилаються на пошту або прикріплюються до завдання в систему Moodle не пізніше ніж за 3 дні до залікового тижня	20
	Підсумкове тестування (теоретична частина)	Тести на платформі Moodle складаються з 20 питань щодо визначення об'єктів чи визначення частини об'єкту.	Тести оцінюються в 1 бал	20

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)		
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

6. Основні навчальні ресурси

Основні навчальні ресурси представлено на сторінці курсу у системі електронного забезпечення навчання ЗНУ Moodle за покликанням розміщеним у першій секції цього силабусу. Там також розміщені покликання на додаткові ресурси які дають змогу розширити та поглибити свої знання з дисципліни.

Рекомендована література

Основна:

1. Виговський А. Ю., Білоус М. М. Лісогосподарські машини та знаряддя : навч. посіб. Київ : Компринт, 2018. 507 с.
2. Виговський А. Ю., Білоус М. М. Механізація лісогосподарських робіт : навч. посіб. Київ: НУБіП України, 2019. 510 с.
3. Зима І. М., Малюгін Т. Т. Механізація лісогосподарських робіт : підруч. К.: ІНКОС, 2006. 488 с.
4. Гусаренко М. П., Дьяконов С. О., Пахучий А. М. Механізація лісогосподарських робіт : навч. посібник. Харків : ФОП Бровін О.В. 2016, 166 с.
5. Мельник М.А., Дубова О.В., Лях В.О. Механізація лісогосподарських та садово-паркових робіт: лабораторний практикум для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня « бакалавр» напряму підготовки “Лісове і садово-паркове господарство ” . Запоріжжя: ЗНУ, 2014. 59 с.
6. Машини і обладнання для лісового господарства : посібник / [Колектив авторів]; за ред. В.І. Кравчука. Дослідницьке : УкрНДІПВТ ім. Л. Погорілого, 2011. 192 с.

Інформаційні джерела:

1. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського URL:<http://www.nbuv.gov.ua>
2. Сайт Наукової бібліотеки ЗНУ. URL: <http://library.znu.edu.ua/>.
3. Завод Спецлісмаш. Канал на YouTube. URL: <https://www.youtube.com/vit9670>
4. Малюгін Т. Т., Портной В. М. Механізація лісогосподарських робіт : посібн. для учбової практики. К. : УСГА, 1993. 90 с.
5. Південний машинобудівний завод. Офіційний сайт. URL: <https://yuzhmash.com/ua/>
6. Відео каталог лісової і сільськогосподарської техніки. URL : <https://lismash.prom.ua/g16720117-video-katalog-2>.
7. Каталог лісогосподарської техніки. URL : <http://amkodor.com.ua/Lesnaya-texnika-lesopogruzchikip30/>
8. Новітня техніка для лісового господарства. URL : <http://serra.com.ua/category/tehnika-dlyalisovogo-gospodarstva/>

7. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Відвідування усіх занять курсу (у всіх форматах offline, online) є **обов'язковим** та фіксується у журналах академічних груп. Пропуски можливі тільки **за поважної причини** (лікарняний, заява у деканаті, відрядження, подання деканату для участі у різноманітних заходах поза навчальної діяльності) – ці заняття відпрацьовуються **без втрати балів** за пропущене заняття за умови виконання усіх його вимог та оформлення відповідним чином (протокол лабораторного заняття, конспект лекційного заняття). Відпрацювання лабораторних занять здійснюється за пред'явлення обґрунтування пропуску та домовленості зі старшим лаборантом кафедри у час коли лабораторія та лаборант вільні. Відпрацювання пропущених лекційних занять передбачає пред'явлення викладачу конспекту відповідної лекції написаному власноруч. Заняття пропущені **з неповажної причини** також відпрацьовуються за вищезгаданою схемою, але **оцінюються меншою кількістю балів або не оцінюються взагалі**. Якщо здобувач освіти пропускає заняття в online форматі через технічні проблеми (відсутність Інтернет - з'єднання, проблеми доступу до платформ спілкування, неякісний зв'язок) він повинен повідомити про це викладача не пізніше ніж через добу після заняття або попередити заздалегідь про неможливість присутності на занятті. В цьому випадку механізм відпрацювання буде узгоджуватися окремо у кожному випадку зважаючи на обставини.

До екзамену допускаються здобувачі освіти які набрали не менш ніж 35 балів поточного контролю.

Політика академічної доброчесності

Кожний здобувач освіти **зобов'язаний дотримуватися принципів академічної доброчесності**. Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору інформаційних джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Письмові завдання з використанням часткових або повнотекстових запозичень з інших робіт без зазначення авторства – це плагіат. Використання будь-якої інформації (текст, фото, ілюстрації тощо) мають бути правильно процитовані з посиланням на автора або джерело інформації. Якщо ви не впевнені, що таке плагіат, фабрикація, фальсифікація, порадьтесь з довідковими джерелами з цієї тематики.

До здобувачів освіти, у роботах яких буде виявлено списування, плагіат чи інші прояви недоброчесної поведінки **можуть бути застосовані різні дисциплінарні заходи** (див. посилання на Кодекс академічної доброчесності ЗНУ в додатку до силабусу). Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, **до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Ідентичні роботи здобувачів освіти одного потоку не оцінюються** – жоден зі здобувачів освіти з однаковими роботами не отримає бали за такі завдання та **не буде мати права переробити ці завдання**.

Приступаючи до вивчення курсу здобувач освіти автоматично погоджується з **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ** (покликання за яким можна ознайомитись з Кодексом розміщено у додатку до цього силабусу) та вимогами викладеними вище.

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Перед початком занять (у будь-якому форматі) **усі учасники навчального процесу** або вимикають або переводять мобільні пристрої у режим авіа польоту або у режим без звуку. За умови проведення заняття в онлайн форматі висувається вимога **відключення мікрофону студентами**. **Включення мікрофону** відбувається лише за умови **дозволу це зробити від викладача** чи для **відповіді на запитання спрямоване саме цьому здобувачу освіти**. Під час роботи групою викладач пояснює правила спілкування та режим включення/відключення мікрофонів. **За порушення правил поведінки на занятті здобувач освіти може бути видаленим із заняття.**

Використання гаджетів дозволяється лише **якщо цього вимагає навчальний процес** (тестування, перегляд відео чи прослуховування аудіо матеріалів, використання навчальної літератури, посібників, довідників у електронному вигляді тощо) та з **дозволу викладача**. **У випадку несанкціонованого використання будь-яких гаджетів здобувач освіти може бути видаленим з аудиторії чи онлайн заняття без права відпрацювання цього заняття та з втратою балів за нього.**

Використання гаджетів на контрольних заходах заборонено за винятком використання їх для проходження тестування в системі Moodle (при цьому на гаджеті відкрита тільки вкладка цієї системи).

Комунікація

Комунікація **викладача** зі **здобувачами освіти** відбувається у кількох форматах в залежності від форми здобування вищої освіти (денна або заочна), а також в залежності від типу навчання кожного навчального року (*offline, blended, online*). В форматі Face-to-Face викладача можна знайти в аудиторіях 202, 203 III навчального корпусу згідно регламенту роботи який затверджується кожного семестру та доступний на стенді кафедри генетики та рослинних ресурсів. Спілкування з використанням різноманітних мобільних каналів зв'язку (телефон, СМС, ММС повідомлення Viber) – викладач відповідає за можливості (під час занять, в обідню перерву та після закінчення робочого часу повідомлення та дзвінки не приймаються), всі повідомлення отримані за цими каналами зв'язку у неробочий час будуть опрацьовані наступного дня (за винятком неділі). На електронні листи та звернення відповідь протягом максимум 3 днів. Комунікація в соцмережах відбувається також у робочий час. Можливі виключення за потреби (перескладання контрольних заходів чи заліку, сесія здобувачів вищої освіти заочної форми тощо), але по неділях та у святкові та неробочі дні відповідь викладача може бути отримана у перший робочий день по закінченню свят чи вихідних. Консультації за допомогою платформ Zoom, Google Meet, Microsoft Teams проводяться за необхідністю та попередньою домовленістю через електронну пошту викладача.

Проте викладач очікує взаємоповаги при спілкування зі здобувачами освіти (надсилання повідомлень, враховуючи на електронну пошту протягом часу з 7-00 до 22-00, а не посеред ночі). Якщо ви не отримали відповідь на ваші запити протягом 3 днів слід або звернутися до викладача у режимі *offline* (в університеті) або повторити запит бо іноді виникають технічні помилки та Ваше повідомлення не було отримано.

До здобувачів освіти висувається прохання **після закінчення курсу залишити відгук** у системі Moodle та **бути активними на форумах** і при виникненні питань звертатись також до форумів дисципліни у цій системі. **Створювати нові обговорення** питань що виникають під час вивчення дисципліни на форумах самостійно за необхідністю. **Змінити у своєму профілі в системі Moodle адресу електронної пошти з встановленої за замовчуванням автоматично на діючу адресу електронної пошти яка постійно перевіряється**. Це додаткова можливість вчасно отримувати новини дисципліни та канал зв'язку для викладача (викладач буде мати змогу написати вам листа якщо виникають якісь питання чи проблемні ситуації). **До здобувачів освіти висувається**

вимога періодично заходити в систему Moodle та відстежувати новини і вчасно виконувати завдання.

Будь-які **конфліктні ситуації** що виникають під час навчального процесу мають бути **урегульовані** згідно діючих законодавчих актів та Положень ЗНУ (див. Додаток до цього силабусу), а також за допомогою завідувача кафедрою, деканату, студентського самоврядування та адміністрації ЗНУ (за потреби).

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2024-2025 н. р. доступний за адресою: <https://tinyurl.com/yckze4jd>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ
Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**
Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua
Гаряча лінія: Тел. (061) 227-12-76

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається

черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE):
<https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, спрямуйте листа з темою «Забув пароль/логін» на адресу: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу. Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ:
<https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>

**ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАЗВА ФАКУЛЬТЕТУ**

Силабус навчальної дисципліни

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п`ятниця з 08.00 до 17.00; субота з 09.00 до 15.00.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): <https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресами:

- для студентів ЗНУ - moodle.znu@gmail.com, Савченко Тетяна Володимирівна
- для студентів Інженерного інституту ЗНУ - alexvask54@gmail.com, Василенко Олексія Володимирович У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте те посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim> **Школа**

Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>